

Табела 5.2. Спецификација предмета

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм: Мастер академске студије историје</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Назив предмета: ТЕРИТОРИЈАЛНО-ПОЛИТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА СРЕДЊОВЕКОВНЕ БОСНЕ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Наставник/наставници: Јелена Мргић</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Статус предмета: Изборни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Број ЕСПБ: 6</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Услов:</b> Неопходно је познавање савремене физичке географије и главних дешавања из политичке историје средњовековне Босне. За сваки наредни час студенти треба да прочитају поједине делове из основне литературе и буду припремљени за дискусију на часовима. Пожељно је знање енглеског и-или других страних језика због коришћења релевантне литературе на страним језицима.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Циљ предмета</b><br>Студенти стичу дубљи увид у проблематику насеља и просторне организације на тлу средњовековне Босне у контексту политичке, економске и културне историје, користећи резултате сродних дисциплина – археологије, историје уметности и дипломатике. Посебан акценат је на организацији жупа и „земаља“, реконструкцији мреже градских насеља и путева, са рудним басенима.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Исход предмета</b><br>Студенти стичу знања и вештине како да користе традиционалне историјске изворе у комбинацији са материјалним остацима, археолошким налазима насеља, и како се резултати истраживања визуелно представљају у виду тематских историјских карата                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i><br>Курс је конципиран хронолошко-проблемски, с циљем да се пажљиво сагледају опште црте развоја насељених места у средњовековној босанској држави, уз уочавање неких посебности, како у хронологији, тако и у структури. Метод је компаративан, јер се проучавање заснива на аналогiji са насељима суседних држава – Србије и Угарске. Насеља позната из писаних извора умрежавају се са археолошким локалитетима на основу Археолошког лексикона БиХ, као и новије литературе.<br><i>Практична настава</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Литература</b><br><b>А) Приручници:</b><br>- С. Мишић, <i>Историјска географија српских земаља од 6. до половине 16. века</i> , Београд 2014.<br>- С. Ћирковић, <i>Историја средњовековне босанске државе</i> , Београд 1964.<br>- <i>Културна историја Босне и Херцеговине</i> , (група аутора), Сарајево 1984 <sup>2</sup> .<br>- <i>Археолошки лексикон Босне и Херцеговине 1-3</i> , Сарајево 1988.<br>- Д. Ковачевић-Којић, <i>Градска насеља средњовековне Босне</i> , Сарајево 1978.<br>- Д. Ковачевић-Којић, <i>Градски живот у Србији и Босни (14-15. вијек)</i> , Београд 2007.<br>- Д. Ковачевић-Којић, <i>Средњовековна Сребреница (14-15. вијек)</i> , Београд 2010.<br>- Ј. Мргић–Радојчић, <i>Доњи Краји. Крајина средњовековне Босне</i> , Београд 2002.<br>- Ј. Мргић, <i>Северна Босна 13–16. век</i> , Београд 2008.<br>- <i>Лексикон средњовековних градова и тргова српских земаља</i> , ур. С. Мишић, Београд 2011.<br><b>Б) Литература (избор):</b><br>- <i>Земља Павловића – Средњи вијек и период турске владавине</i> , Зборник радова АНУ РС, ур. М. Васић, Бања Лука – Српско Сарајево 2003. -<br>- Д. Ковачевић, <i>Trgovina u srednjovjekovnoj Bosni</i> , Djela ANUBiH knj. XVIII, Sarajevo 1961.<br>- С. Мишић., <i>Хумска земља</i> , Београд 1996.<br>- Ј. Мргић–Радојчић, <i>Rethinking the Territorial Development of the Medieval Bosnian State</i> , ИЧ LI (2004) 43–64.<br>- Ј. Мргић, <i>Transition from Late Medieval to Early Ottoman Settlement Patterns</i> , Südost-Forschungen 65-66 (2006-2007), 50-86.<br>- Ј. Мргић, Проучавање "централних" насеља у историјској географији Византијског царства на Балкану и могућности примене нове методологије, у: <i>Византијски свет на Балкану. Књ. 2</i> , Београд: Византолошки институт САНУ 2012, 285-297.<br>- Ј. Мргић, Преглед историографије о средњовековним градовима, тврђавама и трговинама српских земаља = Survey of historiography of the medieval towns, fortresses and market places in the Serbian lands. У: Мишић, Сениша (ур.). <i>Лексикон градова и тргова средњовековних српских земаља : према писаним изворима</i> , Београд 2010, стр. 15-21.<br>- Ј. Мргић, <i>The Center of the Periphery – The „land“ of Bosnia in the heart of Bosnia</i> , in: Vlada Stanković (ed.), <i>The Balkans and the Byzantine World before and after the Captures of Constantinople, 1204 and 1453</i> , Lexington |

Books 2016, str. 155–170.

- Pašalić E., *Antička naselja i komunikacije u Bosni i Hercegovini*, Sarajevo 1960.

- Handžić A., *O značaju putova za razvitak gradskih naselja u Bosni u XVI i XVII stoljeću*, Prilozi 13 (1977) 73–77.

- Ћирковић С., *Неостварена аутономија: градско друштво у Србији и Босни*, у: *Работници, војници, духовници*, 259-276.

**Број часова активне наставе**

**Теоријска настава: 2**

**Практична настава: 2**

**Методe извођења наставе**

Предавања и консултације

Према интересовању студената, оквирна литература се проширује.

**Оцена знања (максимални број поена 100)**

**Предиспитне обавезе**

поена

**Завршни испит**

поена

активност у току предавања

писмени испит

практична настава

усмени испт

**70**

колоквијум-и

.....

семинар-и

**30**